OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 46 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
" " " " Java. . . . . . . " 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . " 10.—
" " " " Nederland. . . . " 12.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 10 JUNIJ.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

AUTOCRATIE.

II.

Aan het slot van ons vorig artikel zeiden wij dat de laatste alinea van Art. 59 der grondwet de waarborg is ter wering van alle *autocratie*, indien men dat woord in den zin van willekeur wil opvatten, uit het Regerings-stelsel van Nederlandsch Indie, omdat de volksvertegenwoordiging daar is, om voor de behoorlijke naleving der grondwet te waken en de alleenheersching tot wet en regel terug te brengen.

De volksvertegenwoordiging immers is evenzeer als de Regering zelve ten volle bevoegd en geregtigd, om te beoordeelen of er behoefte bestaat, dat onderwerpen van koloniale wetgeving door de wet worden geregeld.

Er zijn er die deze bevoegheid en dat regt uitsluitend aan de Regering willen toekennen, doch wij voor ons zijn van meening dat deze stelling nimmer op goede gronden te verdedigen zal zijn.

„De voorschriften der grondwet, betrekkelijk regeling bij de wet, zijn gerigt aan de wetgevende magt;" zegt de *Indier*, in eene zijner hoofdartikelen, „er bestaat geene reden, om daarop ten behoeve van de 4de alinea van Art. 59 der grondwet eene uitzondering te maken, die zoo ze wezenlijk in de bedoeling van den grondwetgever had gelegen, ze zeker uitdrukkelijk zoude voorgeschreven hebben. De magt die de wet moet vaststellen, komt van zelve de bevoegdheid toe om over de behoefte van wettelijke regeling te oordeelen."

Dit gevoelen stemt zoo geheel en al overeen met de regels eener gezonde uitlegkunde dat er bezwaarlijk eene andere uitlegging aan de besprokene grondwetsbepaling kan gegeven worden.

Van het gevoelen van den *Indier* is ook MR. J. DE BOSCH KEMPER, wanneer deze schrijver in zijne *Handleiding tot de kennis van het Nederlandsche Staatsregt en Staatsbestuur* de volgende uitlegging aan Art. 59 der grondwet geeft:

„*De Koning*, vertegenwoordiger des lands bij uitnemenheid, *heeft*, uit kracht daarvan, *het opperbestuur der koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen* (art. 59). Het is er echter verre van verwijderd, dat zijn gezag aldaar onbeperkt is. Het bestuur toch, voor een gedeelte door wetten geregeld, wordt in de koloniën uitgeoefend door verantwoordelijke gouverneurs, die weder verantwoordelijk zijn aan den verantwoordelijken minister van koloniën.

De Staten-Generaal zijn bevoegd van den minister van koloniën, even zeer als van elken anderen minister, inlichtingen te vragen en naar aanleiding van de ontvangen inlichtingen voorstellen te doen. Daarenboven moeten grondwettig *de reglementen op het beleid der regering in de koloniën door de wet worden vasgesteld, evenzeer als het muntstelsel. Andere onderwerpen, deze koloniën en bezittingen betreffende worden door de wet geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan.* De Koning beoordeelt in de eerste plaats met zijne ministers of die behoefte aanwezig is, maar ook de Staten-Generaal kunnen aan hem dien betreffende een voorstel van wet doen.

De grondwet heeft gewaakt, dat de Staten-Generaal bekend worden gehouden met den toestand der koloniën, door de bepaling in art. 60: „De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een omstandig verslag geven van het beheer dier koloniën en bezittingen, en van den staad waarin zij zich bevinden."

Het staat alzoo vast dat het regt om wetsvoorstellen aan den koning te doen bij Art. 111 der grondwet aan de tweede kamer der volksvertegenwoordiging toegekend, zich mede uitstrekt tot onderwerpen van kolonialen aard., en teregt wordt daaromtrent in het reeds besprokene hoofdartikel van den *Indier* gezegd:

Komt nu, zoo als wij ontwijfelbaar achten, het oordeel over de behoefte van eenig onderwerp van kolonialen aard aan wettelijke regeling, niet aan de regering bij uitsluiting, maar aan de wetgevende magt toe, dan heeft de Tweede Kamer ook ten volle het regt, niet enkel om bij motie van orde van haar gevoelen omtrent het al of niet bestaan van zoodanige behoefte te doen blijken, maar zij heeft ook het regt, om ten aanzien van het onderwerp, dat aan wettelijke regeling behoefte heeft, een voorstel van wet aan den Koning te doen. Het regt van initiatief, haar bij art. 111 der grondwet verzekerd, maakt geene uitzondering voor onderwerpen van kolonialen aard en gedoogt dus geene beperking.

Wij meenen na het aangevoerde te mogen vaststellen, dat de vraag of eenig koloniaal onderwerp al of niet bij wet moet geregeld worden, aan de wetgevende magt toekomt en de behoefte aan die wettelijke regeling mag en moet beoordeeld worden door de regering of door de Tweede Kamer. Wij voegen er niet bij dat het oordeel over die behoefte ook zou toekomen aan de eerste Kamer der staten-Generaal, al maakt deze ook deel uit der wetgevende magt, omdat ten haren opzigte welligt niet zonder grond kan beweerd worden dat zij, het regt missende om voorstellen van wet te doen, ook de bron mist van het regt, om over de behoefte aan eene regeling bij de wet uitspraak te doen.

Gedurende de tien jaren welke de Nederlandsche Grondwet heeft beleefd is door de Volksvertegenwoordiging van dat regt nog geen gebruik gemaakt.

Hopen wij dat de Regering moge voortgaan met te zorgen dat de volksvertegenwoordiging geen gebruik zal behoeven te maken van haar regt van initiatief.

De politieke geloofsbelijdenis van den nieuw opgetreden Minister van kolonien vervult ons met hope voor de toekomst, vooral ook met opzigt tot dat initiatief. De in den aanvang van dit jaar gehoudene beraadslagingen in de tweede kamer der volksvertegenwoordiging hebben den wensch doen kennen dat vele aangelegenheden van koloniaal belang mogten worden ter harte genomen op eene wijze en in eenen geest, welke meerdere vooruitgang en meerdere voortgang kenmerkte. Er is daarbij gewezen op een misbruik dat voorziening behoeft en waaromtrent wij met genoegen de overeenstemmende zienswijze van den Minister hebben opgemerkt. Wij bedoelen *de wijze van uitgifte der cultuur-contracten.*

Tegen het stelsel van uitgifte van cultuur contracten hebben zich luide stemmen doen hooren. Onder anderen werd door eenen der volksvertegenwoordigers aangevoerd:

Het is niet te verwonderen, en ik vind het zelfs natuurlijk, dat er zich eene oppositie ontwikkeld heeft tegen de wijze, waarop die contracten sedert het jaar 1839 uitgegeven zijn; eene wijze door den minister van koloniën eene wijze van uitgifte bij gunst genoemd.

Met die contracten is wel eens op eene zonderlinge wijze gemanoeuvreerd. Iemand had naanwelijks een contract met zijne handteekening bekrachtigd of hij liep reeds rond, om naar een kooper uit te zien die dat contract voor eene groote som overnam. Er zijn voorbeelden van dat zulk een contract voor ƒ 100 à ƒ 120 000 is verkocht. Een ander had naauwelijks eenige materialen voor de fabriek vervaardigd en bijeengebragt — materialen, die op de plaats zelve verkrijgbaar waren; en geene kostbare machineriën — of hij gaf reeds zijn contract in huur over, wel eens voor eene jaarlijksche som van ƒ 30 à ƒ 35.000. Een ander, met zijne fabriek gereed zijnde en ziende welke voordeelen zijne zaak opleverde en op welke voordeelen hij voortdurend rekenen kon, zag om naar een administrateur, werd ziek, ging naar Europa en bleef daar. En op die wijze werd dikwerf het groote doel van eenen onderhandschen afstand gemist, namelijk de keuze van iemand, in het oog der regering voor zulk eene onderneming het meest geschikt. Dit zijn wezenlijke daadzaken, die ons niet moeten doen verwonderen, dat er verzet tegen die wijze van uitgifte bestaat.

Terwijl door eenen anderen onder meerdere beweegredenen werd gezegd:

Hoe is dat stelsel? Het gouvernement sluit overeenkomsten met particulieren bijv. tot het leveren van suiker, maar niet iedereen, die kapitaal, kennis en ijver bezit, wordt tot die cultuur toegelaten; de contracten worden slechts gegeven aan *gunstelingen*. Aan enkele geprivilegiëerden, die men daarvoor uitkiest, valt dat voorregt te beurt.

Wat komt er bij? Die voorwaarden, die in de contracten van weêrszijden bepaald worden, zijn in den regel zóó voordeelig voor den gunsteling, dat hij zonder veel moeite inkomsten daarvan trekt. Ik zeg *zonder veel moeite*, want is de zaak eens geregeld en in werking, dan verlaten meestal de contractanten hunne fabrieken op Java, dan gaan zij in Nederland wonen en trekken daar de inkomsten van de onderneming, die door een ander wordt beheerd. En die inkomsten zijn zóó groot, dat zij volstrekt geen lust gevoelen, om er zich op toe te leggen het fabricaat te verbeteren of te vermeerderen. Elke prikkel daartoe ontbreekt. Waarom zouden zij zich aan onzekere proeven wagen? Dit is zoo waar, dat het gouvernement er voor zorgen moet, om verbetering te krijgen van het fabricaat en in de industrie. Het zonderlinge verschijnsel doet zich op, dat niet de industriëel zegt: „mijn belang brengt mede om zoo goed en zooveel mogelijk te produceren," maar dat, bij het sluiten van een nieuw contract of bij een vernieuwing, door het gouvernement de voorwaarden wordt gesteld, dat de contractant betere toestellen zal gebruiken of eene andere methode van bereiding moet volgen. Die voorwaarde wordt dan als een *bezwaar* aan den nieuwen contractant opgelegd. Ziedaar het schoone uitvloeisel van het bestaande stelsel! Wanneer in de laatste jaren verbetering van fabricaat heeft plaats gehad, dan moet dat worden toegeschreven aan de voorwaarden, die het gouvernement aan den fabrikant heeft gesteld om datgene te doen wat die verbetering ten gevolge heeft gehad. De winsten van den fabrikant zijn zoo groot, dat, al duurde het contract nog 50 jaren, hij stil in den Haag of waar hij elders woont. zou blijven zitten en het contract zou laten werken, en de inkomsten zou genieten en verteren, maar de zaak altoos bij het oude zou laten.

Dit alles is het vorige jaar als hoogst verderfelijk voor de suikerindustrie op Java in het breede uiteengezet. Ik behoef al wat toen is voorgevallen niet te herinneren; het is in het *Bijblad* te lezen. Men meende, dat voorwaarden te stellen door het gouvernement en vrije mededinging het eenige middel, althans het beste middel zou zijn, om dat kwaad te keer te gaan, en om te komen tot een toestand, waarin niet langer *gunst* heerschen zou, maar *regt* voor allen, en waarin tevens de verbetering van de productie langs eenen natuurlijken weg ware gewaarborgd.

Die discussie heeft indruk gemaakt en vooral vond het denkbeeld bijval, dat, hoe de zaak dan ook mogt wezen, het althans wenschelijk zou zijn bij de wet de regelen te stellen, volgens welke in het vervolg cultuur-contracten op Java zullen worden uitgegeven.

Van harte wenschen wij dat deze beweegredenen en meerdere anderen, de industrie op Java, het welbegrepen belang van den inlander en 's lands eigen voordeel betreffende, de Regering mogen leiden om eene verandering in het stelsel der uitgifte van cultuur-contracten daartestellen, meer overeenkomstig aan de bedoeling van den stichter van dat stelsel, welke nimmer is geweest om *autocratie* of willekeur in deze gewesten te bevorderen, maar integendeel getuigt van zucht tot gematigde vooruitgang, welke, zoo wij ons niet bedriegen, ook de leuze is van onze tegenwoordige Regering.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT
van den 5den *Junij* 1858 N°. 45.

Bij Koninklijk besluit van den 6den Januarij 1858 no. 39, is benoemd tot ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie, mr. H. Rochussen, laatst secretaris der staatscommissie, ingesteld bij 's Konings besluit van den 16den Junij 1857 no. 90.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot aspirant-ingenieur bij 's lands burgerlijke openbare werken, L. J. Mulder, thans werkzaam gesteld bij het burgerlijk bouwdepartement; — met bepaling, dat hij, onder de bevelen van den chef der tweede waterstaatsafdeeling, dienst zal doen in de residentie Tagal, en gevestigd zijn ter hoofdplaats aldaar.

Tot onderkommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia, de gewezen klerk bij de kommies, ingesteld bij het besluit van 8 December 1853 no. 10, F. G. F. von Schukkmann, thans op wachtgeld.

VOORLOOPIG OPGEDRAGEN:

De funktien van gouvernements gezworen landmeter en houder der kadastrale kaarten en registers in de residentie Pekalongan, aan den aspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen, eerstaanwezend ingenieur in die residentie, H. M. Dibbets.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende algemeene Ontvanger te *Soerabaija*, als belast met de perceptie der middelen, maakt bij deze bekend, dat de eerste termijn van de belasting der verponding over het loopend jaar, voor Ultimo Junij dezes jaars zal moeten zijn aangezuiverd, en dat tot den ontvangst dier belasting dagelijks van des morgens acht tot des namiddags een ure (zon- en feestdagen uitgezonderd) zal gevaceerd worden, ten zijnen kantore, wordende de belastingschuldigen mitsdien herinnerd, om vóór ommekomst van dezen termijn de belasting te voldoen, ten einde niet te vervallen in de bij de wet bepaalde boete.

SOERABAIJA, *De Algemeene ontvanger*,
26 *Mei* 1858. (20) F. W. SPANGENBERG.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 11den Junij.

Voor het pakhuis van den agent der factorij der Nederl. Handel Maatschappij alhier.

Op Zaturdag den 12den Junij.

Voor de toko van den Inlander Mohamat Tair in de kampoong Baroe.

Op Maandag den 14den Junij.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen Tan Tong Liep in de Chineesche kamp.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
W. H. VAN LEEUWEN
EN
A. E. DE GROOT.
Eenige kennisgeving
SOERABAYA, 5 *Junij* 1858. (571)

Getrouwd:
A. L. M. BEKKING
MET
M. BLANKENHAGE.
SOERABAYA, *den 29sten Mei* 1858. (540)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, A. A. BOEKEN, *Batten*.
SOERABAYA, 6 *Junij* 1858. (567)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 11den Junij a. s.

Voor de pakhuizen van DE FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ aan de *Kaliemaas*, van LIJNWADEN en DIVERSE GOEDEREN als: GLAS, AARDEWERK, enz., enz. (508)

VENDUTIE

Op Zaturdag den 12den Junij a. s.

Bij den Inlander MOHAMAT TAIR, van DIVERSE TOKO- en COMMISSIE GOEDEREN,
meest zonder reserve;
alsmede LATONG en DEMPEL OLIE en eene groote hoeveelheid OLIE BEZINKSEL, zeer geschikt voor Machine smeer.

NB. Goederen kunnen worden bijgebragt tot daags vóór de vendutie. (573)

VENDUTIE

Op Maandag den 14den Junij e. k.

Zullen voor de pakhuizen van ADAM & Co, aan de *Kaliemaas*, worden verkocht:
63 STUKS
UITGEZOCHTE SUMBAWA PAARDEN.
Alhier pas aangebragt per het Nederl. Ind. schip *Al'Osmanie*. (590)

VENDUTIE VAN JATIEHOUT.

Op Dinsdag den 15den Junij aanstaande,

Zullen op de Stapelplaats van den Heer VAN ROIJEN te *Grissee*, verkocht worden **3000 BALKEN** en **KROMHOUTEN**. van diverse dimensien, voor huis- en scheepsbouw. (527)

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 16den Junij a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zal worden verkocht **Bruine Suiker** in zakken, **Provisien**, **Roode wijn**, **Glas-** en **Pleetwerk**, **Trompetten**, **Blaauwpapier**, **Houtwerk**, **Singapore Planken**, eene goede **Palankijn**, enz. (570)

Op de vendutie van den 16den Junij a. s., bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden verkocht: 13 VATEN FIJN BEENZWART, geschikt om suiker te raffineeren. (582)

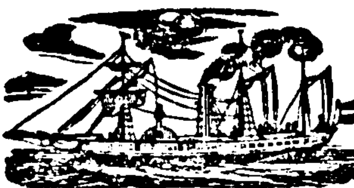
VENDUTIE.

Op Vrijdag den 18den Junij aanstaande.

Zal door de Weeskamer alhier verkooping worden gehouden van een gedeelte der tot den failliten boedel van A. W. REIFERT, behoorende GOEDEREN, bestaande in ROODE- en ANDERE WIJNEN, BOTER, PROVISIEN en hetgeen verder te koop zal worden aangeboden. (589)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP AMBON.

KAPT. HUGENHOLTZ.
Vertrekt *a. s.. Dingsdag den 15den Junij*, naar MACASSER, TIMOR KOEPANG en DE MOLUKKOS. Adres bij
De Agenten,
SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.
7 *Junij* 1858. (579)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het nieuwe barkschip
AGATHA EN MARIA.
KAPITEIN W. B. VAN ZIJP,
om tegen einde *Junij*, van hier te vertrekken.
Nadere informatiën te verkrijgen bij
(572) *De Agenten*,
P. KERVEL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederl. barkschip
CORNELIA,
gevoerd door kapitein J. B. JASKI, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers. Genoemde bodem zal tegen het einde dezer maand van PASOEROEAN via BATAVIA vertrekken.
Adres bij den Gezagvoerder in het *Java Hotel* en alhier, te SAMARANG en BATAVIA, bij (559)
SOERABAYA, *De agenten*,
5 *Junij* 1858. B. KOPERSMIT & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

Wordt aangeboden met het Nederlandsche schip *GRAAF VAN HEIDEN REYNESTEIN*.
Adres, bij
De Agenten,
(566) SCHIMMELPENNINCK & CO.

DR. FRIEDLANDER,

Verhuisd naar het *Marine Hotel*. (587)

Voor een jong mensch, het *Melodium* kunnende bespelen, bestaat gelegenheid om als ORGANIST geplaatst te worden, op aannemelijke voorwaarden.
Voor nadere informaties, brieven *franco*, Lett. P. O. bureau *Oostpost*. (578)

Het agentschap der Javasche Bank, brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat van af heden de rente op de diverse handelingen der bank met 1 % is verminderd.
SOERABAYA, *Namens het Agentschap voornoemd*,
9 *Junij* 1858. VAN NOORD BORSKI.
(588) *Agent.*

Le Soussigné vient de recevoir des
JUPONS POMPADOUR.
(586) F. SCHMID.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN
nog verkrijgbaar:

ALBUM DER NATUUR. 1858.	*f* 9.—
DE GIDS. 1858.	„ 30.—
ASMODEE. 1858.	„ 15.—
DE INDIER. 1858.	„ 40.—
L'ILLUSTRATION. 1858.	„ 36.—
THE PUNCH. 1858.	„ 22.—
DIE FLIEGENDE BLATTER. 1858.	„ 9.—

(311)

JOHN GOSNELL & CO'S
CELEBRATED
PERFUMES.

ESS. BOUQUET.	DES NOCES.
MILITARY BOUQUET.	ROSŒ D'ORO.
DU HAUT TON.	OSBORNE BOUQUET.
D'ORSAY BOUQUET.	PATENT HAIR BRUSH.
OXFORD & CAMBRIDGE.	

Bij
(576) **MOSSEMBEKKER & CO.**

PROSPECTUS
VAN HET
INSTITUUT
VOOR JONGE JUFVROUWEN
VAN
MEVROUW D. JASPERS, GEBOREN DE RAAT,
GEËXAMINEERDE ONDERWIJZERESSE.

In dit Instituut zal, naar mate de ouderdom en de vatbaarheid der elèves zulks toelaten, onderwijs worden gegeven in de HOLLANDSCHE en FRANSCHE TALEN, het LEZEN, SCHRIJVEN, REKENEN, de GESCHIED- en AARDRIJKS-, HUISHOUDKUNDE, MUZYK, het TEEKENEN en DANSEN, voorts in alfe VROUWELIJKE HANDWERKEN, terwijl eene zorgvuldige, beschaafde en zedelijke opvoeding zal medewerken, om de leerlingen tot nuttige en deugdzame leden der zamenleving te vormen en tot hare toekomstige bestemming voor te bereiden.

Uitspanningen, liefderijke behandeling, goed en gezond voedsel zullen met een naauwkeurig toezigt en ouderlijke zorgen, voornamelijk bij ongesteldheden, gepaard gaan.

Voor onderwijs, kost, inwoning en bewasschen wordt, behalve de lessen in de muzyk, het teekenen en dansen, maandelijks in rekening gebragt. . *f* 40.— Rec.
Voor het in orde houden der kleederen maandelijks. . . . . „ 2.— „

De jonge jufvrouwen zijn verpligt mede te brengen: eene kleederkast en een ledekant met toebehooren, welke voorwerpen echter het eigendom der ouders of voogden blijven.

Voor jufvrouwen in den halven kost wordt maandelijks betaald . . . . . . *f* 25.— Recepis.

Tot het dansen, als eene uitspanning beschouwd, zal door de onderwijzeresse van tijd tot tijd aan de leerlingen gelegenheid gegeven worden.

De jaarlijksche vacantie duurt drie weken.

Maandelijks zullen de rekeningen voor kostgeld, enz. worden ingezonden. (563)

DE TOKO EN SCHEEPSLEVERANTIE

Is HEDEN GEOPEND, te *Dapoean* of *Zeemansstraat*.
(564) L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

Eene rekening op SMIDT, tijdelijk werkzaam bij de factorij der Nederl. Handel-Maatschappij.

NOG ONVERKOCHT:

de vroeger te koop aangebodene rekening van J. L. GRAAF, vroeger stuurman, thans geëemploijeerd op de fabriek *Kremboong*. In het koffijhuis van
(577) G. BEHREND.

EENE SUIKER-FABRIEK IN OOSTELIJK JAVA. Informatiën te bekomen, bij
(575) **ANEMAET & CO.**

BENDIE-JASSEN
EN
SAMBAL-BAKKEN,

met Porceleinen Schaaltjes, bij
(574) **MOHAMAT TAIR.**

PUIKE MANILLA SIGAREN No. 2.
Id. HAVANA MODEL,
alsmede DIVERSE SOORTEN ROODE WIJN bij
(581) **L. W. van der ZWAAN & CO.**

MELK

VAN EUROPESCHE KOEBEESTEN,
te bekomen per bottel in het MARINE HOTEL. (556)

SOERABAYA den 10den Junij 1858.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Uit de laatstleden Dingsdag alhier per extrapost aangebragte nieuwsbladen, loopende uit Nederland tot 24 April ll., deelen wij heden het navolgende mede:

Politiek Overzigt.

De verkiezingen zijn zoowel te Rotterdam als te Utrecht in liberalen zin uitgevallen. Hier ter stede is de heer mr N. Olivier en te Utrecht de heer mr. E. van Voorthuysen gekozen. Weldra zal te Amsterdam over een lid der tweede kamer in de plaats van den heer Bosscha gestemd moeten worden. Men zegt, dat ook de heeren Baud en van Franck voor hun lidmaatschap van de tweede kamer zullen bedanken.

Het ministerie heeft dadelijk in de eerste zitting der tweede kamer na het reces, zijn programma openbaar gemaakt. Het eenige opmerkingswaardige dat er in is, is de openlijke ver loochening van de Aprilbeweging, die men er vindt. Daarmede is nu voor goed gebroken. Voor het overige zal men de handeling van het ministerie moeten afwachten, alvorens men zijne rigting met bepaaldheid zal kunnen opgeven.

Daar de heer van Goltstein, die voorzitter der tweede kamer was, in het ministerie is getreden, moest een nieuwe voorzitter worden benoemd. Tot eersten kandidaat werd gekozen de heer Schimmelpenninck van der Oije met 26 stemmen, tegenover den heer Dullert met 25 stemmen, terwijl bij de stemming wegens ongesteldheid als anderzins, afwezig waren de heeren Blaupot ten Cate, Stolte, Hoffman, de Limpens, Westerhoff, Storm en Baud; en zonder kennisgeving de heeren Vegelin van Claerbergen, Gevers Deynoot, van Wintershoven, Strens en Wijbenga. Voorts zijn gekozen tot tweeden kandidaat de heer Dullert en tot derde de heer Luyben.

Z. M. heeft den heer Schimmelpenninck van der Oije benoemd, die het voorzitterschap heeft aanvaard.

Men zal zich herinneren dat in de zitting van 24 Februarij ll. de beraadslaging over het koloniaal batig slot werd uitgesteld tot een nader tusschen den minister en den voorzitter der kamer te bepalen dag, wegens de daarbij ter sprake gebragte noodzakelijkheid tot regeling der zaak van de suikercontracten bij de wet. Den 21sten April werd de zaak weder aan de orde gesteld en nu heeft de heer Rochussen zich verklaard in den zin van openbare uitbesteding, en voorts, daargelaten of er behoefte bestaat aan regeling bij de wet, moest eerst het onderzoek in Indie afgeloopen zijn, alvorens de minister zelf wete welke regelen er zullen worden gesteld. In diezelfde zitting is door de kamer ook de motie aangenomen, dat de kamer het in het algemeen belang wenschelijk acht, dat het bedrag der verzekering van de Oost-Indische gouvernements producten tegen zeeschade trapswijze worde verminderd, zoodat die verzekering eindelijk geheel ophoude. De heer Thorbecke heeft eindelijk den minister herinnerd aan de herziening van het Indische drukpersreglement, zonder nog een bepaald antwoord te verlangen, waarop de minister heeft geantwoord, dat de briefwisseling met den gouverneur generaal nog niet is afgeloopen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 13 April, des Namiddags ten 2¼ ure,

HERVATTING DER WERKZAAMHEDEN.

Optreding van het Nieuwe Ministerie.

Al de ministers zijn tegenwoordig.

De heer *Dullert*, een der beide laatste kandidaten voor het voorzitterschap gedurende de loopende zitting, neemt, bij ongesteldheid van den heer *Baud*, het voorzitterschap tijdelijk waar, krachtens art. 10 van het reglement van orde.

De *tijdelijke Voorzitter* laat achtervolgens voorlezing doen van de volgende missives, waaronder een van den baron *van Goltstein*, gewezen voorzitter van de tweede kamer, die daarbij als zoodanig en als lid der kamer, geen afscheid kan nemen zonder zijn diep gevoel van leedwezen deswege kenbaar te maken, en zijne erkentelijkheid te betuigen voor de vele blijken van welwillendheid, in die beide betrekkingen van zijne medeleden ondervonden. Het herdenken daaraan zal tot de schoonste herinneringen van zijn openbaar leven behooren; alsmede van den heer *Baud*, houdende kennisgeving, dat hij door ziekte verhinderd wordt het tijdelijk voorzitterschap waar te nemen.

Al die missives worden voor kennisgeving aangenomen.

De heeren *Blaupot ten Cate*, *Stolte*, *Hoffman*, *de Limpens*, en *Westerhoff* hebben medegedeeld, dat zij door ziekte verhinderd zijn, de vergadering bij te wonen.

Zijn ingekomen de geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden der kamer uit de hoofdkiesdistricten Rotterdam en Utrecht, de heeren *Olivier* en *van Voorthuysen*, ter vervanging van de heeren *van Bosse* en *van Goltstein*. Deze stukken waren reeds in handen gesteld van eene commissie, die zich reeds had bezig gehouden met het onderzoek daarvan; zij brengt bij monde van den heer *van der Linden* rapport uit. Daaruit blijkt, dat de stukken in behoorlijke orde bevonden zijn, zoodat zij tot toelating der nieuw benoemde leden concludeert.

Dienovereenkomstig besloten zijnde, worden de heeren *Olivier* en *van Voorthuysen* door den griffier binnengeleid, leggen in handen van den tijdelijken voorzitter de gevorderde eeden af en nemen hierna zitting.

De tijdelijke *Voorzitter* geeft daarna het woord aan den minister van kolonien.

De heer *Rochussen*, minister van staat en van kolonien, houdt hierop de volgende rede:

„Mijne Heeren!

„De zoo even voorgelezen besluiten des konings hebben u de officieele mededeeling gegeven van de aftreding van het meerendeel der leden van het ministerie en van de optreding van een nieuw kabinet.

Wij hebben ons, bij uwe eerste zamenkomst tot hervatting uwer werkzaamheden, hier vereenigd en wij hebben gemeend geene andere aanleiding daartoe te moeten afwachten, om aan deze kamer omtrent de grondslagen waarop het nieuwe ministerie gevormd is, en omtrent zijne bedoelingen en voornemens die mededeelingen te geven, welke door u regtmatig kunnen worden verlangd.

Blijft de vervanging van bewindslieden, verantwoordelijk voor het algemeen regeringsbeleid, zelden zonder invloed op de aangelegenheden van den staat, zij heeft des te meer beteekenis, wanneer de beginselen welke het rigtsnoer vormen van dat beleid, daardoor eenige wijzingen ondergaan.

„Het kan aan de aandacht van niemand ontgaan, dat er nog altijd zijn, en daaronder hoogst achtingwaardige en vaderlandslievende mannen, die, getroffen door den indruk der gebeurtenissen van 1848, de veranderingen, gedurende dat jaar in onze staatsregeling gebragt, beschouwen als verderfelijk voor koning en vaderland, en die daarom, kunnen zij niet hopen op eene terugkeering tot instellingen van vroeger tijden, toch zouden wenschen de beginselen en voorschriften, bij de herziening der grondwet daarin gebragt, in zooveel mogelijk beperkten zin te zien toepassen.

„Door deze stemming wordt menige schrede op den weg van beraden vooruitgang tegengehouden.

„Tot eene betere waardering en eene meer algemeene goedkeuring der constitutionele begrippen van den tegenwoordigen tijd te zamen te werken, en voorts wat in het algemeen belang het dringendst gevorderd wordt, spoedig tot stand te brengen, dit was de bedoeling, waartoe de tegenwoordige ministers tot elkander zijn gebragt, en de grondslag, op welken zij het bewind hebben aanvaard.

„Opdat te dien aanzien geen twijfel zou bestaan, hebben de eerstbenoemden der nieuw opgetreden ministers in een schrijven, vóór hunne benoeming tot den koning gerigt, hunne staatkundige denkwijze aan Z. M. medegedeeld.

„Volgens de staatkundige beginselen, door ieder onzer beleden," met deze zelfde woorden hebben zij zich aan den koning verklaard, „moet eene volkomen eerlijke uitvoering der grondwet en een openhartig gemeen overleg tusschen de kroon en de staten-generaal bij het bestuur der zaken op den voorgrond staan, moet bij geene regeringsdaad op het uitsluitend belang van eenige partij of van eene godsdienstige gezindte, maar enkel op 's lands belang worden gelet. Een bestuur in dien zin komt ons voor het gematigd liberaal bestuur te zijn, dat thans door Uwe Majesteit wordt verlangd.

„Wij zijn het te dien aanzien onderling volkomen eens en zullen, zoo Uwe Maj. ons, na overweging van dit schrijven, tot Hare ministers mogt benoemen, daarin een bewijs vinden, dat U. M. in de door ons voorgestane beginselen geen verderf ziet voor het land, geen inbreuk op de regten der kroon, geen nadeel voor het door elk onzer geliefd Huis van Oranje."

„Op dit schrijven is gevolgd de benoeming van vijf onzer. De ministers, die uit het vorige in het nieuw kabinet zijn overgegaan, en de nu laatstbenoemde minister voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten hebben verklaard met de hier geuite beginselen zich volkomen te vereenigen.

„Wat nu onze voornemens betreft, wij wenschen ons te onthouden beloften te doen, welke in hare verwezenlijking niet zelden schipbreuk lijden op onvoorziene en onoverkomelijke moeijelijkheden.

„Wij meenen echter U de verzekering te moeten geven, dat onder de vele onderwerpen, welke naar ons oordeel dringend voorziening behoeven, wij in de eerste plaats onze aandacht wenschen te wijden aan het leggen van vaste grondslagen voor het verband tusschen de geldmiddelen van het moederland en die van onze overzeesche bezittingen, aan de uitvoering van het laatste gedeelte van art. 60 der grondwet betreffende het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, aan verbeteringen, welke ons belastingstelsel, in menig opzigt vordert ook met het oog op de vermeerderde en nog toenemende behoefte van zeer vele gemeenten, en aan de bevordering van den aanleg van spoorwegen.

„Zoo wij ons tot de vermelding van deze enkele onderwerpen bepalen, het is niet omdat wij de belangrijkheid van andere miskennen, maar omdat wij weten, dat onze krachten, gelijk uwe krachten, mijne heeren, hare grenzen hebben.

„De afschaffing der slavernij in onze West-Indische koloniën is eene zaak, door Christendom en menschelijkheid gevorderd. Maar over de vraag, op welke wijze die afschaffing met der daad aan die eischen voldoen zal, is door het voorloopig verslag van deze kamer een nieuw licht opgegaan, en het wetsontwerp daartoe betrekkelijk, zal belangrijke wijzigingen moeten ondergaan.

„Het vraagstuk der regterlijke organisatie heeft wel is waar, door het gemeen overleg van de regering met deze kamer eene volledige toelichting verkregen, maar de gevolgen van het aannemen of verwerpen der uiteenloopende meeningen zijn te gewigtig, om niet den verantwoordelgken minister tijd te moeten gunnen tot overweging.

„De wet op de nationale mi itie zal na het belangrijk verslag van deze kamer en de optreding van twee nieuwe ministers, tot wier departement deze wet behoort, op nieuwe een onderwerp van gezette overweging moeten uitmaken.

„De wettelijke regeling van den werkkring van den raad van state wordt door de grondwet geboden, maar wij moeten omtrent het daartoe ingediende wetsontwerp het verslag van deze kamer afwachten, en bij de behandeling daarvan zal de vraag moeten overwogen worden, of aan den werkkring van dat staatsligchaam ook eenige uitbreiding behoort gegeven te worden voor het beheer onzer kolonien en overzeesche bezittingen.

„Wij eindigen deze mededeeling met den wensch, dat het ons zal mogen gelukken, door onze handelingen dat vertrouwen te verwerven en te behouden, hetwelk als een eerste voorwaarde voor de goede en geregelde werking van onze grondwettige instellingen is te beschouwen en 't welk de band uitmaakt voor het gemeen overleg tusschen de regering en de staten-generaal."

De tijdelijke *Voorzitter* bedankt den minister voor de gedane mededeeling, welke voor kennisgeving wordt aangenomen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

In Frankrijk is de zitting van het wetgevend ligchaam, wegens de vele aangelegenheden, die bij deze vergadering nog op afdoening wachten, tot 1 Mei geprorogeerd, en sommigen zijn zelfs van gevoelen, dat er eene tweede prorogatie noodig zal zijn, wil men de bereids ingediende ontwerpen nog in de zitting ten einde gebragt zien. Onder die ontwerpen behoort ook een, volgens hetwelk een crediet wordt aangevraagd ten bedrage van 180 millioen, ter verdere verfraaijing der hoofdstad en verbinding van nieuwe communicatiewegen, ook uit een strategisch oogpunt, welk cijfer over 10 jaren zal worden verdeeld, en waartoe de staat voor 60 millioen zal bijdragen. Naar hetgeen men tot dusverre heeft vernomen, heeft dit wetsontwerp vrij veel tegenkanting ondervonden bij de commissie der wetgevende vergadering, met het onderzoek daarvan belast, zoodat reeds is beweerd, dat de regering het ontwerp met dien verstande zal wijzigen, dat de kosten niet meer dan 120 millioenen zullen bedragen met eene tegemoetkoming van den staat van 30 millioen. Dat vele afgevaardigden uit de departementen er tegen zijn, kan als ontwijfelbaar worden aangenomen. Volgens hun gevoelen wordt het overige gedeelte des lands aan Parijs opgeofferd, tot welks verfraaijing niets gespaard wordt, terwijl de departementen slechts karig bedeeld worden, niettegenstaande aldaar behoefte bestaat aan uitgebreide werken van openbaar nut. Dat evenwel het ontwerp, nadat de regering daarin eenige wijzigingen gebragt heeft, door het wetgevend ligchaam ten slotte zal worden aangenomen, is buiten twijfel.

Zoo als men weet, moeten te Parijs nog drie verkiezingen voor het wetgevend ligchaam plaats hebben. De regering heeft als officieele kandidaten aangewezen den generaal Harrot, den gewezen maire Perret en den ijzergieter Eck. De oppositie heeft lang gaarzeld met het kiezen van hare kandidaten. Zeker omdat zij op vele moeijelijkheden stuitte, waaronder de voornaamste is, dat de kandidaten

om als zoodanig te kunnen optreden, tegenwoordig vooraf eene onderteekende verklaring aan een der mairiën moeten doen toekomen, waarin zij trouw aan de constitutie en de keizerlijke dynastie beloven. Eindelijk is zij echter met hare kandidaten voor den dag gekomen; het zijn de heeren Liouville, deken der orde van advocaten, de beroemde regtsgeleerde Jules Favre en de heer Picart, lid van den raad van toezigt van den *Siècle*. Men spreekt ook nog van eenige andere kandidaturen, doch deze schijnen niet gewigtig genoeg, om daarop te dezer plaatse de aandacht te vestigen.

Het belangrijkste dat uit Italie te vermelden valt, zijn de discussien in de Sardinische kamer van afgevaardigden over het wetsontwerp op de drukpers en de jury. Bij de commissie met het onderzoek daarvan belast, heeft het regeringsvoorstel bepaalde afkeuring ondervonden, waartoe ongetwijfeld de mislukte poging van het ministerie Palmerston, om eene bill op de zamenspanningen door te drijven, wel iets zal bijgedragen hebben. De openbare discussien over het wetsontwerp zijn bereids aangevangen, en van de redenaars, die tot dus verre het woord hebben gevoerd, hebben sommigen zich voor en anderen tegen het voorstel verklaard. De laatsten voerden tot motief van hun gevoelen aan, dat het ontwerp het uitvloeisel is van den aandrang eener vreemde mogendheid (Frankrijk) en dat niet gebleken is, dat 's lands wetgeving in de onderwerpelijke kwestie onvoldoende genoeg is, om daarin eene wijziging te brengen. De graaf de Cavour, president van den ministerraad, heeft die beweringen in eene uitvoerige redevoering bestreden en tevens Sardinie's verhouding tot Frankrijk doen uitkomen. Nopens dit laatste heeft hij gezegd, dat het Sardinie's belang is, in goede verstandhouding te blijven met Frankrijk en de keizerlijke dynastie, welke laatste zich immer gunstig heeft getoond voor Italie, terwijl de twee Fransche republieken niets gedaan hadden voor Italie; die goede verstandhouding was vooral ook daarom wenschelijk, omdat er mogendheden zijn, die er belang bij hebben om Italie in een staat van dienstbaarheid te houden. Zijne redevoering heeft, naar men verneemt, een diepen indruk op de vergadering gemaakt, zoodat men, in strijd met het eerste gevoelen, de aanneming van het regeringsvoorstel als het waarschijnlijkste beschouwde.

Overigens kan nog uit Italie gemeld worden, dat aldaar in den laatsten tijd blijkbaar weer eene groote gisting begon te heerschen. In onderscheidene steden van Lombardije hebben demonstratien tegen Oostenrijk plaats gehad, die wel is waar niet zeer ernstig waren, maar toch hare beteekenis hadden. Men zegt dan ook, dat de Oostenrijksche regering het garnizoen te Piacenza zal versterken.

Ook in Midden-Italie openbaart zich weer een zekere beweging die zich, hoewel in minderen graad, ook in Toskane vertoont. De liberale partij beijvert zich vooral om door allerlei geschriften hare denkbeelden en grondstellingen te verspreiden. Zoo heeft zich met dit doel te Florence eene maatschappij gevormd, aan welker hoofd de aanzienlijkste mannen, o.a. de markies Ridolfi, de baron Ricasoli, de ridder Perazzi, enz. zijn opgetreden. Het eerste werk dezer vereeniging was de uitgave eener apologie der hervormingen, door Leopold I tot stand gebragt, van welke brochure binnen veertien dagen 1500 exemplaren verkocht zijn. De nuntius benevens eenige andere autoriteiten der hooge geestelijkheid hebben zich hierover tot de regering gewend, waarop deze in het regeringsblad heeft verklaard, dat de openbare uitgave van het bedoelde geschrift in strijd is met de wet op de drukpers.

In Napels worden met ijver krijgstoerustingen in het werk gesteld, en sommigen aldaar gaan reeds zoo ver, van aan een oorlog met Sardinie ter zake van de aanhouding der *Cagliari*, welke stoomboot door Sardinie teruggevorderd wordt, ernstig te gelooven. Dat dit gevoelen alleen dat is van hen, die de zaak donker inzien, zal men ligt begrijpen. Het ligt in den aard der zaak, dat Napels zich in goeden staat van tegenweer tracht te stellen. Buitendien heeft de Napelsche regering nog niet geantwoord op de laatste nota van den graaf de Cavour, en zoolang de kwestie nog op den weg van diplomatieke onderhandeling is, bestaat er nog immer reden om aan eene minnelijke schikking te gelooven.

Het belangrijkste nieuws uit Engeland is ongetwijfeld de afloop van het proces van Bernard, beschuldigd van medepligtigheid aan moord (aanslag op het leven van keizer Napoleon). Nadat de debatten in deze zaak verscheidene dagen hadden geduurd, heeft de jury een verdict van niet schuldig uitgesproken. Deze uitspraak zal aan de Engelsche regering voorzeker welkom zijn, daar in geval Bernard schuldig verklaard ware, het nog had moeten worden uitgemaakt of de acte van George IV, betreffende het verblijf van vreemdelingen in Engeland, ten deze van toepassing was, welke vraag, indien zij namelijk in ontkennenden zin beantwoord wierd, het onvoldoende van Engelands wetgeving ten aanzien van het onderwerpelijke punt bewezen en eene nieuwe bill op de vreemdelingen hoogstwaarschijnlijk uitgelokt zou hebben. De Engelsche regering kan nu volhouden, dat het nog niet gebleken is, dat 's lands wetgeving onvoldoende is.

Bernard moet nu nog teregt staan wegens eene andere beschuldiging, namelijk van deelneming aan een komplot, dat een aanslag op het leven van keizer Napoleon gesmeed had. Hij zal echter tegen borgstelling op vrije voeten gesteld worden.

In het Lagerhuis is den 19den April door den heer Disraeli de begrooting der rijksinkomsten ingediend Dit budget sluit met een deficit van £ 3,990,000, hetwelk veroorzaakt wordt door £ 1,500,000 nog te betalen wegens de ten behoeve van den jongsten oorlog gesloten leening, alsmede door £ 2,000,000, die gevorderd worden tot betaling van vervallen schatkistbilletten. Het deficit tusschen de gewone inkomsten en uitgaven bedraagt alzoo £ 490,000. De heer Disraeli stelt voor om het eerstvermelde te kort op de volgende wijze te dekken: 1°. De betalingen ten behoeve der voor den jongsten oorlog gesloten leening worden voor onbepaalden tijd uitgesteld; 2°. de vervallen schatkistbilletten worden eerst in de jaren 1862 en 1863 ingetrokken, telkens met P. St. 1,000.000; 3°. de regten op Engelsche sterke dranken worden herzien, met dien verstande, dat daardoor aan de schatkist eene verhoogde ontvangst van £ 500,000, wordt verzekerd en 4°. ontbreken er nog £ 300,000, welke som wordt verworven door de cheks (bankiersbriefjes) aan een zegelregt te onderwerpen. — Dit financieel plan is, naar men verzekert, gunstig door het Lagerhuis opgenomen.

Eindelijk verneemt men uit Bucharest, dat het rapport der Europesche commissie voor de Donau-Vorstendommen, in verscheiden afschriften den 13den dezer onderteekend is en dat de Fransche commissaris daarop naar Frankrijk is teruggekeerd.

Te Weenen wordt de aartshertog Maximiliaan, gouverneur van het Lombardijsch-Venetiaansch Koningrijk verwacht. Men verzekert, dat dit in geen betrekking staat met eene terugroeping, gelijk door sommigen was beweerd. Eene zoodanige terugroeping zou ook niet wenschelijk wezen, nl. niet voor de Italiaansche provinciën, dewijl er alsdan wel eens een bestuur kon volgen, dat in zeker opzigt veel overeenkomst met de tegenwoordige soldaten regering in Frankrijk zou hebben.

In Wurtemberg hebben bestendig demonstratien plaats tegen de wetten tot schadeloosstelling van den adel voor de in 1848 verloren regten en privilegien. De *Deutsche Alg. Ztg.* herinnerde onlangs dat zij, die thans op eene schadeloosstelling aandringen, in 1848 zelven de wetten hebben gewenscht en goedgekeurd, waarbij de afkoop werd geregeld, terwijl zij nu volhouden, dat hun die wetten zijn afgeperst. Al verder wordt daar gezegd, dat het regt tot zoodanigen afkoop reeds door den koning werd erkend, toen elders de onschendbaarheid van het lijfeigenschap nog aan geen twijfel onderhevig was. De zitting der kamers, die op 10 Mei geopend worden, wordt met belangstelling te gemoet gezien. Men zegt dat de regering de bedoelde wetten zal intrekken.

In Saksen bestaan moeijelijkheden van gelijken aard ter zake de tengevolge de gebeurtenissen van 1848 opgegeven jagtregten.

De prins van Pruissen is op nieuw door den koning voor drie maanden met het beleid der zaken belast. Uit de ten dien opzigte tot de Pruissische tweede kamer gerigte mededeeling blijkt o. a., dat de koning wel weder belangrijk in beterschap is toegenomen, maar in elk geval nog ver van hersteld is. Echter geven de geneesheeren veel hoop op eene geheele genezing.

De Pruissische tweede kamer heeft de beraadslagingen nopens de verhooging der belasting op de beetwortelsuiker en der invoerregten op de vreemde suikers ten einde gebragt. Een amendement van den heer Reichensperger, volgens hetwelk de opbrengst uit de verhooging voortvloeijende, aangewend zal worden tot vermeerdering van het tractement der lagere ambtenaren, werd met 160 stemmen tegen 117, en daarna het voorstel der regering tot verhooging dier belasting met 173 stemmen tegen 93 aangenomen.

Een groot plan houdt Duitschland bezig: de directe vereeniging van de Oostzee met de Zwarte Zee, nl. door het graven van een kanaal uit de San, in Gallicie, in de Dniester.

In Hannover wint de reactie langzaam maar zeker veld. De eed der staatsdienaren op de grondwet is o. a. reeds afgeschaft. Geen oppositie in de kamer mogt baten. Evenmin hielp het dat zich stemmen verhieven tegen het nieuwe voorschrift, dat bijna alle rijks-ambtenaren het verlof der regering noodig hebben, om een huwelijk aan te gaan; dat de dienaren des konings gehouden zullen zijn zich in en buiten de dienst zoodanig te gedragen, als met de verhouding van zulk een dienaar tot de regering overeenkomstig is, en meer andere bepalingen van dien aard. Aandacht verdient, dat alle ambtenaren, die zitting in de kamer hebben, voor de voordragt der regering stemden!

Uit verschillende oorden van Duitschland worden berigten ontvangen betreffende eene buitengewone militaire beweging in het koningrijk Polen. Reeds kort na den aanslag op het leven van den keizer der Franschen, had het gerucht zich verspreid, dat de bezetting van het koningrijk Polen aanzienlijk versterkt zou worden, vermits de Russische regering voor staatkundige verwikkelingen in het Westen van Europa beducht was. Nu onlangs schijnt die maatregel werkelijk uitgevoerd te zijn; de berigten spreken ten minste van het zamentrekken van een talrijk observatieleger in Polen. Tot dusverre stond in dat koningrijk een corps van 60,000 man, waarvan het hoofdkwartier zich te Warschau bevond. Dit corps zou thans naar Radom en Lublin opgerukt en door een tweede corps, insgelijks 60,000 man sterk, vervangen zijn, hetwelk tot dusverre in Litthauen gestaan heeft; terwijl een derde corps gezegd wordt uit Rusland in aantogt te zijn, om in Litthauen en het Noorden van Polen post te vatten. Natuurlijk ontbreekt het niet aan allerlei gissingen omtrent het eigenlijke doel dezer beweging.

Meer en meer komt men tot de overtuiging, dat het Deensche voorstel tot vereffening van het geschil betreffende Holstein en Lauenburg de goedkeuring der Duitsche bondsvergadering niet wegdragen zal. Men voegt er bij, dat niet alleen de Pruissische, maar ook de Oostenrijksche regering het onaannemelijk acht, hoofdzakelijk op grond, dat de Deensche regering hare geoctrojeerde constitutie ook voor Holstein als verbindend beschouwd wil hebben, terwijl het regt van den Duitschen bond, om de regten van Holstein te handhaven, nog altijd feitelijk wordt verwaarloosd. Ook in Holstein zelf heeft het Deensche voorstel een ongunstigen indruk gemaakt.

De Deensche Sondtol is bij koninklijk besluit met den 1sten April opgeheven verklaard.

Het Russische gouvernement heeft eenigen tijd geleden zijne vertegenwoordigers in het buitenland aangeschreven, om, bij voorkomende gelegenheden, de aandacht der hoven, waarbij zij aangesteld zijn, te vestigen op de verdrukking, welke de Christenen in Turkije nog op vele plaatsen van de Turken en van de overheden te lijden hebben, in weêrwil der menschlievende bedoelingen des sultans, in den hatti-hoemayou van Februarij 1856 uitgedrukt, en der bepalingen van het Parijsche vredesverdrag.

Langs telegrafischen weg zijn berigten ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 14 April Daaruit blijkt, dat de sultan besloten heeft de gevangenissen te verbeteren. Omer Pacha was naar Bagdad vertrokken, ten einde het opperbevel op zich te nemen over eene expeditie tegen de woelige stammen in de nabijgelegen districten. — Fuad Pacha is definitief bestemd tot vertegenwoordiger der Porte op de aanstaande Parijsche conferentie. Hij zou den 24sten April vertrekken. De agent van het huis Rothschild te Weenen, heeft de oprigting van eene bank voorgesteld. Eene Fransche compagnie zou, dacht men, concessie krijgen tot het exploiteren van mijnen en eene Fransch-Hollandsche, tot het aanleggen van een spoorweg tusschen Varno en Routchouk.

OVERZIGT VAN DE TEGENWOORDIGE TELEGRAAF-GEMEENSCHAP.

(Vervolg en slot.)

De *Magnetic Telegraph Company* van Londen en de *New-Foundland Telegraph Compnay* hadden velerlei wetenschappelijke en practische onderzoekingen ingesteld, doch nu werd het noodzakelijk eene nieuwe compagnie te vestigen, om die verschillende ontdekkingen en uitvindingen in praktijk te brengen. De heer Cyrus Field, onderpresident der *New-Foundland Company*, vertrok in 1856 naar Engeland, en zijn bezoek aldaar had tengevolge dat de *Atlantische telegraaf Company* het aanzijn verkreeg, met een kapitaal van P. st. 350,000, (ca ƒ 4.200.000), in 350 aandeelen elk van P. st. 1000. De diensten van de H. H. Bright en Whitehouse, de octrooijen die reeds vroeger aan deze beide uitvinders verleend waren, en de concessien en privilegien, die het eigendom waren der *New-Foundland Company*, dit alles verzekerde zich de nieuwe compagnie tegen voorwaarden, waarin men wederzijds genoegen nam. Het geheele benoodigde kapitaal was al spoedig volgeschreven, terwijl de aandeelen met voordacht zoo hoog gesteld waren, opdat zij steeds in handen van gegoede lieden souden blijven. Ten einde de stortingen te bespoedigen, opende men terstond negotiatiën met het gouvernement van Groot-Brittanie en dat van de V. S., welke uitliepen op eene overeenkomst, dat genoemde gouvernementen elk aan de compagnie eene zekere som jaarlijks zouden betalen voor het gebruik der telegrafische draden tot het verzenden van gouvernements depeches, en dat zij bij het leggen van den kabel beide de behulpzame hand zouden bieden, terwijl het contract loopen zou over vijf-en-twintig jaren, zullende echter de jaarlijksche subsidie-som verminderen, zoodra de compagnie zou aanvangen, een dividend van 6 pCt. uit te keeren. Nadat deze bepalingen van finantieelen aard vooruit waren vastgesteld, kon de compagnie overgaan tot het aanbesteden voor het benoodigd materieel.

Nu kwam de groote kwestie: hoe dik en hoe zwaar moest de kabel wezen? Nam men de vorige onderzeesche kabels tot grondslag, dan ware de zaak ondoenlijk; b. v. de kabel van Douvres naar Calais weegt 8000 kilog. per Eng. zeemijl; voor den regten afstand van Ierland naar New-Foundland zou dit, voor 1700 mijlen, ca. 14 millioen kilog daarstellen, doch daar men voor afwijkingen, zoo horizontaal als op de onevenheden van den bodem, een zeer ruime speling moest laten, wilde men niet minder dan 25000 mijlen kabel hebben, hetgeen een vracht van 20 millioen kilog. zoude daarstellen. Zelfs de *Great Eastern* zoude zulk een vracht, bij zijne kolen enz. niet kunnen innemen, en dit was dus buiten kwestie. Nu ging men aan het doen van proefnemingen met het doel om te bepalen, welk het kleinst mogelijke gewigt zoude zijn, waarbij de kabel toch al de vereischten van groote sterkte en groote buigzaamheid (b. v. ter omwinding om cylinders bij de afvaling) zoude bezitten, en tevens genoegzame zwaarte zou aanbieden om niet door elken stroom heen en weder geslingerd te worden. Schier ontelbaar was nu het getal physische en mechanische proefnemingen, en de uitslag was dat een kabel, al die vereischten van lenigheid, zwaarte enz. bezittende, tegen een gewigt van 1000 kilog. per Eng. zeemijl kon worden daargesteld, zoodat de vracht gemakkelijk door twee schepen (dus voor elk 1250 mijlen) zou kunnen worden ingenomen. Het hart van den kabel bestaat nu vooreerst, niet uit één koperen draad, doch uit zeven draden, als een regelmatig koord in een gevlochten; (nl. zes draden vlecht rondom een doorloopenden middendraad). Dit koord is ca. 1½ ned. streep dik, en is met gutta percha overdekt tot een rol van ca. 9 streep dikte; daarop volgt een bedekking van hennep, bepikt en beteerd, terwijl alles nog wordt gevat in spiraalsgewijs omgevlochten ijzerdraad, of liever koord uit zeven draden gevlochten.

Ziedaar de vorm van den kabel waartoe men eindelijk besloot. Toen men dit plan had aangenomen, werden er contracten gemaakt en de werkzaamheden namen alras een aanvang. De *Gutta Percha Company* nam aan om 2500 mijlen van den innerlijken draad te maken, met gutta percha omkleed, tegen P. st. 40 (ƒ 480) per mijl, terwijl de heeren Nenal te Birkenhead aannamen de helft hiervan te verwerken tot een volledigen kabel voor P. st. 62,000 (ƒ 744,000), en de heeren Glass en Elliot te East Greenwich, de andere helft op gelijke voorwaarden. Het eerste werk was dus thans natuurlijk, de middenstreng te maken van zeven dunne draden. De binnenste draad die geheel regt moest zijn, zonder kronkeling, werd. van een cylinder door een opening in een horizontaal tafelvlak opgetrokken. De omwentelende cylinder had digt bij zijne oppervlakte zes met koperdraad voorziene haspels, waarvan elk omwentelde om zijn eigen horizontalen as.

Op deze wijze had men het voorregt dat, zoodra de centrale koperen draad van den cylinder werd opgetrokken, al de andere zes draden daar digt rondom werden gewon-

den. Men heeft deze wijze om den draad te vlechten verkozen, opdat, zoo een der draden welligt mogt breken, de andere zes nogtans de noodwendige mechanische en electrische kracht mogten behouden. De streng kan twintig percent harer lengte worden uitgerekt zonder af te breken. Eenige deskundigen in de electriciteit hadden gevreesd dat, wanneer de kabel onderworpen wierd aan eene aanmerkelijke spanning, de binnenstreng zoodanig verzwakken zou, dat zij iets van hare geleidende kracht zou verliezen, doch de heer Whitehouse nam daaromtrent proeven die schenen te bewijzen dat geene spanning waaraan de streng naar alle waarschijnlijkheid zou kunnen worden blootgesteld, eenigen noemenswaardigen invloed op de geleidende kracht zou kunnen uittoefenen.

Nu was men genaderd tot de omkleeding met gutta percha. Deze gomachtige zelfstandigheid werd eerst sterk gereinigd door afschuring, rasping, weeking in heet water, gevolgd door wasschen in koud water, kooken, ziften, persen en kneeden. Zij werd door een buis geleid, geperst in den vorm van een cylinder, en toen door een andere buis gevoerd, in wier midden alvorens de koperen streng was bevestigd, door welke vernuftige bewerking het koper op eens midden in de gutta-percha lijn werd ingelijfd. De dus omkleede lijn zag er uit als een donkerbruin touw; zij werd ten tweeden en ten derden male omkleed, totdat er eene genoegzame bedekking van gutta percha was aangebragt, om rondom den koperen geleider, eenen electrischen *non-conductor* te vormen. De *core*, zoo als men dit nu noemt, was $^{3}/_{8}$ Eng. duim (9 streep Ned.) dik. De koperen streng werd alzoo veranderd in stukken *core* van twee mijlen lengten. Vijftig zulke lengten werden toen onder water gedompeld in *Regents Canal*, digt bij de *gutta percha works*, en werden zorgvuldig aan elkander verbonden, zoodat zij gezamenlijk een *core* van 100 mijlen lengte, vormden; de verlenging geschiedde door eene successieve bewerking van aanhechting en soldering van het metaal gevolgd door cementering met geheete gutta percha. Dit alles werd slechts verrigt als proefneming, daar de verschillende einden voor verdere bewerkingen op nieuw van een werden genomen.

De eigenlijke fabriekatie van den kabel had plaats te Greenwich en te Birkenhead. Daartoe waren er acht fabrieken opgerigt, vier op elk dezer plaatsen. De daargestelde stukken, elk van twee mijlen lengte, werden, om cylinders of trommels gewonden, in een der fabrieken gebragt; de trommels worden op assen bevestigd, en bij de afwinding werd de guttapercha rol digt gevat in hennep, die in een heet mengsel van teer en pik was gedoopt. Deze henneplaag dient voornamelijk om een bed voor het ijzerdraad te maken, ten einde het de gutta percha niet beschadige. Bij de afwinding van elk stuk, werd een volgende rol aangebragt, waarvan het vooreinde (thans definitievelijk) aan het afgespannen eind werd bevestigd.

Voorts liep de kabel door het midden van een horizontaal liggend wiel, aan welks omtrek 18 klossen met ijzerdraad-koord ronddraaiden. Door vernuftige toepassingen van werktuigkunde werden al deze koorden gelijkmatig over de hennep-laag verspreid, en naarmate de kabel werd doorgetrokken, kwam deze geheel geharnast voor den dag (*). Het maken van het ijzerdraad-koord had vooraf afzonderlijke machines bezig gehouden, op welke per dag 2058 mijlen ijzerdraad tot 294 mijlen koord werden bewerkt; het omwinden van den kabel vorderde naar rato van 30 mijlen koord per dag, en als men nu al de bewerkte metaaldraden bij elkaar neemt, koperdraad van binnen en ijzerdraad van buiten, zoo komt men tot de ontzettende uitkomst dat er 332,500 mijlen werden verwerkt, zijnde ca. dertienmaal de omtrek van den aardbol.

De geharnaste kabel uit het horizontale rad oprijzende, werd voorts bij het verlaten den fabriek in gemetselde putten vergaderd na nog eens een bak met heeten teer te hebben doorgeloopen.— Zoo lagen dan eindelijk acht einden kabel, elk van ca. 300 mijlen, gereed.— De kabel woog juist 1000 kilo per mijl, in de lucht gewogen, (in zeewater aanzienlijk minder, en konde, zonder te breken, een trekking van 4 à 5000 kilog. weerstaan. De ingenieurs verwachten dat een begin van roesten in het ijzerdraad dadelijk zal worden tegen gehouden door de silex-deelen, die zich op den bodem des oceaans bevinden. Nu kwam het laatste gedeelte van het groote werk: *de proefneming tot het doen zinken van den kabel.* In Januarij 1857 was het bewerken van den kabel aangevangen, en in Julij daaropvolgende was hij voltooid. Voorwaar een bewonderenswaardig voorbeeld der industrieele krachten van Groot-Brittanje. Al de draadwerkers van het Vereenigd koningrijk deden het mogelijke om de drie à viermaal honderd duizend mijlen draad af te leveren, en de *Gutta Percha Compagny* moest afzonderlijke bepalingen maken voor zooveel haar aandeel in het werk der onderneming betrof. — Inmiddels werden er maatregelen genomen tot het doen zinken van den kabel. Daar de regeringen van Engeland en Amerika zich belast hadden, om hiertoe de behulpzame hand te leenen, lag er een niet onaanzienlijke flotille voor de Engelsche kust. Het Engelsche gouvernement stond aan de compagnie het fraaije schip *Agamemnon* ten gebruike af, een linie schroefstoomschip van 91 stukken, hetzelfde waarmede de admiraal Lyons, gedurende de operatien in de Zwarte zee van 1854 en 1855 zoozeer de algemeene bewondering opwekte, benevens andere vaartuigen als wachschepen; terwijl het gouvernement van de Vereenigde Staten de *Niagara* afzond, een bewonderingswaardig schoon fregatschip (van zulk eene opmerkelijke constructie, dat, schoon het slechts 12 stukken voert, het een der grootste en sterkste oorlogschepen der wereld is), benevens de *Susquehanna* De *Agamemnon* nam de helft van den kabel aan boord te Greenwich, de *Niagara* de andere helft te Birkenhead, en de flotille zette koers naar de Z. W. kust van Ierland.

(*) Het ijzerdraad dient meer om werktuigelijke schuring en beschadiging van de gutta-percha te voorkomen, dan wel om die stof tegen het zeewater te beveiligen.

Het oorspronkelijke plan was, gelijk onze lezers weten om de nederlegging van den kabel midden in zee te doen beginnen. Halverweg den afstand zou men de beide einden aan elkaar bevestigd hebben, en dan de beide schepen respectievelijk oost- en westwaarts hebben doen stevenen. Daartoe was het plan om een tiental mijlen, tot middengedeelte, van buitengewone zwaarte en sterkte te maken, ca. 7000 kilogr. per mijl, evenzeer als dergelijke lengten aan de kust van Ierland en New-Foundland. Men heeft echter dit eerste plan laten varen en stelde vast dat de *Niagara* hare vracht achtereen zou afwinden, en dat daarop de *Agamemnon* zou beginnen. Dit laatste schip was uitnemend voor de taak berekend, hebbende een ruim middenschip van 45 voet vierkant, bij eene diepte van 20 voet, in welke ruimte de geheele kabellading, 1250 mijlen, in ééne opgesloten massa ter neer lag, waaruit de uitviering zonder eenige hinderlijke wrijving konde plaats hebben. De *Niagara*, hoe prachtig ook, was voor dit speciale doel minder geschikt, en na veel moeite kon de kabel slechts in drie afdeelingen aan boord genomen worden.

Tot zoover echter was alles goed, en de expeditie kon aanvangen; deze was tegen Augustus bepaald. Bij eene overtogt naar Noord-Amerika zijn drieërlei gevaren in acht te nemen: *a.* stormen, *b.* de ijsbergen (soms in massa van de poollanden afdrijvende), *c.* de nevels. — Nu had de bekende luitenant Maury door eene vergelijking en becijfering van 260,000 aanteekeningen van scheepsjournalen, de uitkomst opgemaakt dat het gedeelte van den Oceaan voor den kabel bestemd, het zoogenaamde *telegraphisch plateau*, in Junij het meest vrij is van storm; in Augustus het meest vrij van drijfijs, en des winters het meest bevrijd van nevels.

Het was dus niet wel doenlijk een tijd van het jaar te vinden waarop men op eene afwezigheid van alle deze gevaren mogt hopen, en daarom had hij gemeend de voorkeur te moeten geven aan het betrekkelijk voordeeligst tijdstip, Junij of Augustus.

Den 5den dier laatstgemelde begon dan ook het groote werk. De Lord Luitenant van Ierland, vele aanzienlijke personen en duizende toeschouwers waren in Valencia-bay vereenigd, en na veel speeches, vlaggen wapperen en geschut, begon de reis. — Zeer gecompliceerde werktuigen waren aan boord van de *Niagara* opgerigt, om den kabel loopende in en over gegleufde cylinders, wrijfrollen enz. gelijkmatig te doen afloopen, terwijl verscheidene middelen waren bedacht om de snelheid van schip en uitviering, de drukking op het schip, en de voortduring van de electriciteit te beproeven.

De ingenieur moest echter eene smartelijke teleurstelling ondervinden. Den 6den Augustus onderging de kabel een klein ongeval, hetwelk echter spoedig hersteld was, waarop de schepen hunnen togt voortzetten. In den morgen van den 10den had men reeds 200 mijlen doen zinken, en van de schepen naar het land, en omgekeerd, werden zeer gemakkelijk berigten overgebragt, zoodat men van de kust het scheepsjournaal van uur tot uur kon volgen. Den 11den nogtans bevond de ingenieur dat men reeds te veel van den kabel had doen zinken, in verhouding van den regtlijnigen afstand. Dientengevolge werd er eene wijziging aangebragt in de grijpers der machinerie, en het schijnt dat deze wijziging door een der ondergeschikte personen op onhandige wijze is ten uitvoer gelegd. De kabel die nu te sterk gespannen werd, brak, zonk naar den bodem, op eene diepte van *twaalf duizend voet*, bijna de hoogte van den Mont-Blanc.

Hiermede eindigden de werkzaamheden voor het jaar 1857.

Het ongeval geeft echter, gelijk reeds gezegd, geenerlei bewijs dat er in een der aangenomen grondslagen eenige dwaling had plaats gehad. Men houdt het er voor dat de opgedane ondervinding genoegzaam zijn zal om de herhaling van dit ongeval te voorkomen. In zijn rapport aan de Directeuren der Compagnie zegt de heer Bright: „Ik voor mij zie in den tegenwoordigen stand van zaken geen reden om den moed te verliezen; integendeel stel ik nu grooter vertrouwen in de onderneming dan ooit. Het is voldingend bewezen dat er geene hinderpalen bestaan, ernstig genoeg om het vertrouwen op het eindelijk wel welslagen te ontnemen, en het staat mij zeer duidelijk voor, hoe elke moeijelijkheid waarmede wij gedurende den togt te kampen hebben gehad, een volgende keer kan overwonnen worden. De kabel is gelegd geworden volgens de geraamde verhouding in de groote diepten: de electrische werking over de geheele lengte heeft allezins aan de verwachting beantwoord, terwijl dat gedeelte, hetwelk reeds gezonken was, van gehalte verbeterd is door de indompeling, door de lage temperatuur van het water, en door de digte drukking van het gutta percha omkleedsel.

„De constructie van den kabel heeft volkomen beantwoord aan hetgeen ik er mij van had voorgesteld, en indien het nu noodzakelijk ware een andere lijn zamen te stellen, zou ik geene verandering aanbevelen omtrent de wijze van bewerking."— Hopen wij dus thans dat het jaar 1858 van de voltooijing dezer onderneming getuige moge zijn.

Economist.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 22 *Apri.*

Ofschoon de gesteldheid van onze markt wat eenige artikelen betreft, waaronder bijzonder te noemen zijn *Huiden*, *Arak* en *Tabak*, nog altijd even werk- en lusteloos blijft, zoo verheugt het ons evenwel te kunnen berigten dat de toestand des handels in het algemeen gedurende de afgeloopene 14 dagen een iets gunstiger aanzien heeft gekregen; doordien de houders gelukkigerwijze langzamerhand beginnen in te zien dat het toch ondoenlijk is, de prijzen op de vóór de crisis bestaan hebbende, door overdreven speculatie geest op eene onnatuurlijke wijze verkregene hoogte staande te houden en het veel meer in hun eigen belang is om dezelven hunnen natuurlijken loop te laten hebben en de bepaling der wezenlijke waarde aan de verhouding tusschen productie, voorraad en vraag over te laten. De hierdoor veroorzaakte aanmerkelijke verlaging in prijzen had onmiddelijk ten gevolge, dat koopers weder met meer vertrouwen te werk gingen en de markt eene sedert zoo geruimen tijd gemiste levendigheid herkreeg.

Amsterdam, 22 *April.*

Koffij. In de op den 12 April alhier gehouden veiling werd, ofschoon tot aanmerkelijk ($1\frac{1}{2}$ à $3\frac{1}{2}$ c) lagere prijzen dan de taxatie, alles coulant verkocht en zelfs hooger dan men kort voor de veiling verwachtte. Alleen de fijne soorten en eene enkele kleine pakking blank, bedongen de taxatie-prijzen van 18 Maart. De prijzen zijn thans weder op een matig standpunt gekomen en schijnen algemeen vertrouwen te wekken, zijnde verschillende nummers zeer gevraagd, doch niet meer tot veilingsprijzen te bekomen.

Ruwe **Suiker**. Tot steeds teruggaande prijzen vertoonde onze markt sedert ons laatst berigt eenige meerdere levendigheid. Verkocht werden:

Per *Johanna Alida*, 1215 kr. *Java* N°. 14 à $15\frac{1}{2}$ *f* $37\frac{3}{4}$ à *f* $38\frac{1}{2}$, van boord te ontvangen.

Per *Nederland en Oranje*, 1296 kr. *dito*, N°. $12\frac{1}{4}$ tot *f* 36, van boord te ontvangen en 456 N°. $7\frac{3}{4}$ tot *f* $33\frac{1}{2}$ als voren.

Per *Senior*, 957 kr. N°. 13 factuur *f* $35\frac{1}{4}$, terwijl wijders voor 250 kr. N°. 17/18 *f* 40, en voor 181 kr. N°. 14 à 15 *f* $35\frac{1}{4}$ werd betaald.

Deze steeds voortgaande daling heeft de waarde van *Java* Suiker thans tot *f* 4 à *f* $4\frac{1}{2}$ onder 4 Maart teruggebragt.

Surinaamsch volgde, hoewel niet in gelijke mate, den teruggang van *Java* soorten. De verkochte kwantiteit taxeeren wij, zoo in veiling als uit de hand, op 800 v. *Surin.*, waarvan de laatste prijzen waren *f* 28 voor mooi bruin, tot *f* 34 voor fraai geël; 242 v. *Nickerie* bedongen *f* $24\frac{1}{2}$ à $29\frac{1}{4}$ voor gemeen bruin, tot goed blond; behalve dien werden ca. 1200 zakk. *Gecrystalliseerd Nickerie* *f* 31 à 33 gerealiseerd. De N. H. M. veiling tegen 11 Mei is 81436 kr. groot, benevens 6326 matt. *Mauritius.*

Thee. Door de N. H. M. werd den 9 April het restant der lading *Acmel* in veiling gebragt, waarvan ca. 800 kn. werden. opgehouden en het overige verkocht, als volgt:

Aanvoer 1857. — Liggende in entrepôt. — Gemerkt *Acmel.*

				Prijzen. cents.	Koopen. vkt.	oph.
N° 76.	602/4	k.	*Congo.*	80 à —	75	—
77.	340	„	*dito*	75 „ —	4	39
78.	614	„	*Fine Moning Congo.*	105 „ —	78	—
80.	545	„	*Fine Congo.*	85 „ —	3	65
81.	172	„	*Souchon.*	72 „ 73	22	—

Aanvoer 1852. — Liggende in entrepôt. — Gemerkt *Mangosteen.*

Liggende te Rotterdam.

No. 311.	48/4	k.	*Congo.*	75 à —	6	—

Aanvoer 1857. — In entrepôt. — Gemerkt B. K.

Liggende alhier.

No. 228.	300/12	k.	*Pouchon*, in patjes.	72 à —	19	—
229.	200/16	„	*dito*, „ „	75 „ —	5	—

Van het opgehoudene werden eergisteren de 39 koopen *Congo* tot geheimen prijs afgedaan.

Rijst. Sedert onze vorige kwam uit de hand slechts eene enkele afdoening tot stand, namelijk van 3250 b. ongepelde *Tafel*-Rijst tot *f* 9. Het artikel blijft zeer flaauw gestemd, waartoe de belangrijke aanvoeren veel bijdragen, zijnde in de vorige week alleen ca. 30,000 b. gearriveerd.

Specerijen zonder handel en in gedrukte stemming. De notering van 118 c. voor Noot No. 1, 106 á 107 c. voor Foelie en 28 á 29 c. voor Nagelen, is dan ook niet meer dan nominaal.

Tabak. In *Oost-Indische* soorten vond niet de minste handel plaats; in afwachting der veilingen van 28 en 29 dezer zijn de koopers geheel geretireerd. De voorraad op heden bedraagt thans nog 874 vaten *Maryland*, 14 vn. *Virginie*, 11 vn. *Kentucky*, 40 vn. *Steelen*, 3125 pakk. *Java*, 3438 cer. *St. Domingo*, 50 cer. *Havana*, 769 pakk. *Brazil*, 666 pakk. *Manilla*, 855 pakk. *Portorico*, 257 cer. *Embalema*, 114 cer. *Giron* en 58 cer. *Cuba.*

Katoen. In de op 8 dezer door de N. H. M. gehouden veiling werd alles coulant verkocht:

Sedert is niets in dit artikel omgegaan en was de stemming tot in het begin van deze week zeer lusteloos door de dalende rigting der prijzen op de markt te Liverpool, van waar echter de berigten nu weder iets gunstiger zijn, en eene verhooging van $^{1}/_{2}$ d. voor *Noord-Amerik.* soorten melden.

Huiden voortdurend zonder den minsten handel en in lustelooze stemming. Wegens zeeschade werden in veiling verkocht 630 stuks *Oost-Indische Buffel-* tot 9 á 16 c.

Banca **Tin**. De handel hierin bepaalde zich tot eenige honderd blokken tot *f* 65, waartoe men blijft aanbieden doch geen koopers vindt.

Java **Indigo** en **Cochenille** onveranderd en zonder omgang.

Ten gevolge van het in tijds aankomen der Java-Indigo en Cochenille (met uitzondering van 15 picols Cochenille per *Vier Gezusters*), door de directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij bij de aankondiging der Voorjaarsveilingen voorbehouden, zullen die veilingen thans bestaan uit:

Te Rotterdam, op Woensdag 5 Mei: 212/1 en 1805/2 en /4 kisten Indigo, 106 kisten Cochenille.

Te Amsterdam, op Vrijdag 7 Mei, 195/1 en 1469/2 en /4 kisten Indigo, 271 kisten Cochenille.

Arak vindt niet de minste attentie en is zoo goed als onverkoopbaar.

De 16 k. **Aloë**, liggende te Rotterdam, door de N. H. M. bij inschrijving niet gegund, zijn na de inschrijving tot hooger, echter geheimen prijs verkocht.

In de door de N. H. M. alhier gehouden veiling van 157,292 boss. **Bindrotting** is alles verkocht naar kwal. en meerdere of mindere beschadigdheid, als: 83,645 boss. liggende te Amsterdam, tot *f* 11.70 á *f* 19.60; 62,520 boss. liggende te Rotterdam, tot *f* 12.50 á *f* 20.10; 2,565 boss. liggende te Schiedam, tot *f* 13.60 á *f* 15.60.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

11 April. *Levingston*, Prijnn, van Akyab.

Vertrokken.

8 April. *Cath. Wilhelmina*, Popken, naar Batavia. — 18 April. *Elizabeth*, Veenstra, naar dito.— 19 April. *Jacob*, Borger, naar Samarang. — 22 April. *Amaranth*, Probst, naar New-York.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

11 April. *Prinses Louisa*, Jansen, van Batavia — 15 April. *Cordelia*, Mackenzie, van Rangoon; *Avik*, Ahlborg, van Callao. — 16 April *Arnold Boninger*, Bashagen, van Baltimore.— 20 April. *Buitenzorg*. Hoogewerf, van Padang. — 21 April. *Amerika*, Meermans, van Batavia ; Z. M. brik *Zeehond*. kommt. Vreeland, van Midd. Zee.

Vertrokken.

7 April. *Regina Maria*, Ouwehand, naar Batavia; *Faihfield*, Hathaway, New-York ; *Herman*, van Velthoven, naar Londen; *Ida Elizabeth*, Kramer, naar Cardiff.— 9 April. Z. M. transportschip *Merwede*, kommt. van den Meeren, naar W. Ind.— 14 April. *Suwa*, Hoyker, naar Boston; *Anna Geertr.* van Ingen, naar Havana; *Ida Wilh.* van Weijland, naar Cardiff.— 15 April. *Malvina*, de Jonge, naar Havana.— 16 April *Hendrik Ido Ambacht*, Bijl, naar Batavia. 18 April. *Karel Henricus*, van den Geer, naar Batavia.— 19 Apr. *Josepha Louisa*, Nap, naar dito; *Bantam*, van der Bolck, naar dito; *Ivoorkust*, van der Velden, naar de Kust van Guinea viâ Brasilie.— 22 April. *Jan v. Galen*, de Boer naar Hongkong; *Jacoba*, Schaap, naar dito viâ Newport; *H. Liduina*, Lammerts, n. Kaap de Goede Hoop viâ Cardiff.

Texel.

Aangekomen.

9 April *Mauritius*, Kulken, naar Rang.— 11 April. *Hedwig*, Rhodeu, van Batavia; *Teodora Machtelda*, Boeihouwer, van dito.— 12 April. *Santa Rosa*, Buikes, van Curaçao.— 13 April. *Hendr. Jan.* v. d. Meijden, van Padang; *Osnabruk*, Hultman, van Bahia. 15 April. *Burg. v. Reenen*, van Kuffeler, van Batavia; *Jupiter*, v d. Meij, van Banjoewangie; *Senior*, Swart, van dito.— 16 April. *Annetta*, Howe, van Matanzas.— 19 April. *Corn. en Henr.* van d. Meij, van Banjoewangie — 20 April. *Juanita*, Timme, van Shanghay; *Staatsraad van der Houven*, Heymeriks, van Banjoewangie.— 21 April. *Antje*, Ernstman, van Havana.

Vertrokken.

7 April. *Corn. en Geertruida*, Hoeksma, naar Samarang.— 9 April *Calypso*, Nolles, naar Batavia.— 10 April. *Wassenaar*, Hofstee, naar dito; *Kandanghauer*, Zeelt, naar dito. — 14 April. *Julie*, Brem, naar dito; *Christiaan Huygens*, van Katwijk, naar Samarang; *Cuba Packet*, Harken, naar Havana; *Felicitas*, Wildeboer, naar Curaçao; *Thetis*, Bertrand, naar Odessa; *Eensgezindheid*, Flik, naar Swansea. 16 April. *Iris*, Deetjen, naar Mexico.— 17 April. *Wilhelmina*, van Dale, naar Londen.— 19 April. *Luit. Adm. Tjerk Hiddes*, Parma, naar Suriname; *Jacoba*, van der Plas, naar New-York.— 21 April. *Petr. Cath.* Hagen, naar Batavia; *Metalen Kruis*, Zuurdeeg, n. Soerabaija; *Willem en Carel*, Steenveld, naar Suriname; *Plata*, Koch, n. dito; *Willem Eggers*, Faber, Liverp.— 22 April. *Kon. Ned. Yacht-Club.* Zach, naar Batavia; *Estafette*, Rietveld, naar K. d. G. H.

Zeilklaar.

23 April. *Jacoba Anna*, Petersen, naar Japan.

Vlissingen.

Aangekomen.

15 April. *Fortuna*, de Lignij, van B.-Ayr.; Z. M. fregat *de Ruyter*, kommandant van Maldeghem, van de Middelandsche Zee.

Vertrokken.

14 April. *Cheristiaan Louis*, de Vos, naar Newc.— 18 April. *Jenny*, de Lang, naar Rio-Janeiro.

Zierikzee.

Aangekomen.

17 April. *Westerschouwen*, Boon, van Savanilla.

Aangekomen Passagiers.

Van **Batavia**.

Per *Theodora Machtelda*, kapt. Boelhouwer, de heeren A. A. 's Grauwen, luit. t/z. 1e. kl. C. Eeg. luit. t/z. 2e. kl. en, W. O. A. M. van Cappelle, 1e. luit. magazijnm. der artill. O.-I. leger

Vertrokken Passagiers.

Naar **Batavia**.

Per *Wassenaar*, kapt. Hofstee: De heer J. Westering.

Per *Julie*, kapt. Brem: De heer H. van Gorkum, apotheker 3de kl. voor de dienst in Oost-Indie.

Per *Metalen Kruis*, kapt. Zuurdeeg: De heeren W. Blokhuis, J. Simons, mej. A. E. M. Brouwer, S. M. Mennigh.

Per *Petronella Catharina*, kapt Hagen: De heeren E. H. Boom en familie, H. Hempenius en familie, S. Sybrandi, M. A. Posno, T. Ouerhand, J. J. Rodenberg, C. T. Baeson, mevr. W. Wilnes, mej. H. L. Schiff, J. Gaymans en J. Innes.

Per *Josepha Louisa*, kapt. Nap: Mej. de Meijer.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

De echtgenoote van van der Hell, Z. Toeban 23 Mei.— J. J. P Wolfe geb. Agtermarkt de Moor, Z. Batavia 26 Mei.— M. van Zadelhoff geb. Downie, Z. Batavia 27 Mei.— De echtgenoote van M. Blok, D. Cheribon 29 Mei.— H. J. J. Brands geb. Struben, Z. Sourabaya 2 Junij — A. A. Boeken geb. Batten, D. Sourabaya 6 Junij.

Getrouwd:

T. B. Ihnen met S. M. Fromberg, Batavia 29 Mei.— J. F. Scheel met de Wed. M. E. Gordon geb. Volmer, aan boord van het Amerikaansch oorlogschip *San Jacinto*.— A. L. M. Bekking met M. Blankenhage, Sourabaya 29 Mei.— W. H. van Leeuwen met A. E. de Groot, Sourabaya 5 Junij.

Overleden:

W. A. Schenck, 18 j. Dordrecht 26 Maart.— J. Scott, 61 j. Batavia 29 Mei.— A. A. de Stuers geb. van der Waal, 24 j. Batavia 1 Junij.— Mevr. van Overbeek de Meijer geb. Canne, Delft 6 April.— S. Ferguson, 83 j. Amsterdam 30 Maart.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 7den tot en met den 9den Junij 1858.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Cornelia*, gezagv. Jaski, agenten B. Kopersmit & Co.

22 balen en kisten manufacturen, Wm. Mathieu & Co; 49 kisten wijn, 1 baal laken, J. F. van Leeuwen & Co; 31 balen en kisten lijnwaden, 49 kisten wijn, Schimmelpenninck & Co; 6 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 250 collies lijnwaden, N. H. M.; eene partij steenkolen, W. Cores de Vries; 200 vaatjes meni, 50 kisten manufacturen, Ruyl Cramer & Co; 450 picols schuitjes tin, 100 picols sapanhout, McMillan Marten & Co; 31 collies manufacturen, 10 collies provisien, Order.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Salma Banjarmassing*, gez. Abdul Latip agent gezagvoerder.

10 vaten bier, McMillan Marten & Co; 1 kist roode wijn, Resident Soerabaya; 2 kisten roode wijn, Coster; 1 baal drills, 20 kisten zeep, Wm. Mathieu & Co; Een bendij, Ohl; 5 vaten zink, Wm. Mathieu & Co; 43 kisten siropen, champagne en glaswerk, B. J. van Eck & Co; 8 krandjs. aardewerk, 59 vaten ijzeren spijkers, W. W. Cook & Co; 400 kisten cognac, 115 kisten siropen, 30 collies koopmanschappen, Deeleman; 14 kisten siroopen, Gebr. Kocken; 185 ledige genever kelders, 330 collies manufacturen, dranken, thee, papier, medicijn koopmanschappen en kleinigheden, diverse personen; en eenige goederen bestemd voor Banjarmassing.

Van Nederland per het Ned. schip *Cornelis Houtman*, gezagv. Rollman, agenten Schimmelpenninck & Co.

72 balen koffij zakken, N. H. M.; 41 kisten aardewerk, 1 kist diverse, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kistje vruchten op water, s'Jacob; 1 kist lampen Altman; 1 kist vruchten, van der Weijde; 1 kist kaas, Kuiper; 1 kist provisien, 1 kist koopmanschappen, Onnen; 1 kist poets was, Deeleman; 8 kisten diversen, Bohl; 1 kist diverse, Mathiessen; 3 collies diversen, B. J. van Eck & Co; 2 kisten diversen, van der Linden; 1 kist diversen, Steup; 18 kistje likeur, Order; 23 collies provisien, J. Vreede; 25 collies diversen, Gebr. van Delden; 4 kisten koopmanschappen, 140/1 ledige leggers, P. Kervel & Co; 16 collies dranken, Deeleman; 4 kisten koopmanschappen, Order; 10 collies koopmanschappen, Kruer von Oven & Co; 67 collies koopmanschappen, van Tijen; 20 balen zakken, P. Kervel & Co; 124 collies provisien, de Sturler & Co; 2 kisten inkt, 20 vaten krijt, 13 balen en kisten manufacturen en monster pakje, Ruyl Cramer & Co; 1400 marmeren vloersteenen, Wm. Mathieu & Co; 16 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 196 kisten en balen manufacturen, 150 hammen, 279 collies wijn, 85 collies dranken, 32 kistjes bitter, 203 collies provisien, boeken en diverse koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co.

Van Nederland per het Nederl. schip *Bijenkorf*, gezagv. F. Vogelzang, agenten J. F. van Leeuwen & Co.

9 hammen, 7 kisten roode wijn, 26 tonnen teer, Gezagvoerder.

Van Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Moestarie*, gezagv. Said Mohamat Alhabsie, agent Gezagvoerder.

455 bossen bindrotting, 2000 stuks maloekoe matten, $18^{33}/_{100}$ picols was en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Nieuw Guinea per de Ned. Ind. schoener *Esther Helena*, gezagv. Batoe, agenten B. J. van Eck en Co.

400 picols masooij basten, B. J. van Eck en Co.

Van Batavia per de Ned. Ind. brik *So-ootdin*, gezagv. D. F. Varkevisser, agent Gezagvoerder.

100 kisten boomwas, L. Johan; 80 kalbas rozewater, 100 kisten boom was, 5 balen galnoten, 10 balen comeijnenzaad, 2 kisten sigaren, 3 balen amandelen, 5 kisten lijnwaden, 362 picols ijzer en kleinigheden, diverse personen.

Van Batavia per het stoomschip *Palembang*, gezagv. Roseboom, agenten B. Kopersmit en Co.

1 kist staal, 1 kist ijzerwerk, W. Cores de Vries.

UITVOER.

Naar Moluccos per het Hamb. schip *Hewiet*, gezagv. Spieler. Ballast.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Diligence*, gezagv. L. Smit. $140^{29}/_{100}$ picols rotting, 1 kistje gember, 1 kist jav. sigaren, B. J. van Eck & Co; 1168 schuitjes tin wd. 600 picols, $3554^{69}/_{100}$ picols suiker, 3240 stuks runderhuiden, N. H. M.; 386 picols tabaks bladeren, Schimmelpenninck en Co; 6800 amst. ℔ tabaks bladeren, 124 pakk. jav. sigaren, Gebr. van Delden; $4081^{70}/_{100}$ picols tabaks bladeren, Fraser Eaton en Co.

Naar Singapore per het Engl. schip *Alliance*, gezagv. Said Achmat bin Abdul Rachman Asehaf.

160 picols kurkuma, A. Johan; 7 picols koffij, 10 picols smeer, 6 picols genitri, *f* 3500 aan zilveren munt, 2 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Grissee per de Ned. Ind. brik *Fathool Salam*, gezagv. Abdul Karim.

f 7000 aan zilveren munt, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol. Nominaal.

Koffij per picol *f* 25.—

Rijst (carga) per koijang *f* 110 à *f* 120.—

Id. (witte) „ „ *f* 140 à *f* 150.—

Koehuiden per 100 st. *f* 200 à *f* 300.—

Arak per legger.

Olie (Klapper) *f* 15.—

Olie (Katjang).

Kadjang Matten.

Rotting.

Wisselkoers. Pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 13den Junij, 's morgens ten half 9 ure.

Ds. MOUNIER.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van.
Junij	6	Nederl. Ind.	Moostarie.	Said Mohm. Alhabassy.	Banjermassing.
„	—	Nederlandsch	De Bijenkorf.	T. Vogelesang.	Batavia.
„	7	Oldenb.	Fannij Kirchner.	R. Block.	Sydney.
„	8	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia.
„	—	„ „	So-Ootdin.	D. F. Varkevisser.	„
„	—	„ „	Klara.	Sahak.	Banjermassing.
„	—	Engelsch	Lismoyne.	W. Dempster.	Sydney.
„	—	Nederl. Ind.	Bella.	Jono.	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar.
Junij	5	Nederl. Ind.	Bacht Mastora.	Said Mochm. bin Aloei Alhabassy.	Sengkawang via Sumanap.
„	6	„ „	Tedok.	Worgso.	Balie (Padang.)
„	—	„ „	Fathool Salam.	Hadjie Abd. Karim.	Grissee.
„	8	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	—	Nederlandsch	Diligence.	L. Smit.	Nederl. via Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Zweedsch	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Dina.	De Haan.	In lossing.	„ „ „ „
Hamburg	Elbe.	Muhlenroth.	In reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
Oldenburgsch	Johanna.	W. Janssen.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Nederlandsch	Agatha en Maria.	W. B. van Zijp.	„	„ „ „ „
Oldenburg	Fannij Kirchner.	B. Block.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsch	Sara Eleonora.	Schuijmer.	Reparatie.	Schimmelpenninck & Co.
„	Graaf van der Heijden Reijnesteijn.	Beth.	Nederland.	„ „ „
„	Hendrina.	Pompe.	„	„ „ „
„	Cornelis Houtman.	Rolman.	China.	„ „ „
„	Anna Paulowne.	Bek.	„	„ „ „
„	Clio.	Wijnmalen.	Nederland.	„ „ „
Nederl. Ind.	Java.	Worthington.	Batavia.	„ „ „
Nederlandsch	Fop Smit.	Hoefman.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Cornelia.	Jaski.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Stoomschip Ambon.	Hugenholtz.	Molukkos.	„ „ „ „
Nederlandsche	Gruda.	Lange.	In lading.	McMillan Marten & Co.
Engelsch	Sea Bird.	Stephenson.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.
Nederlandsch	Louise Princes d. Nederlanden.	D. A. Florijn.	Onbekend.	Ruyl Cramer & Co.
„	Brederode.	J. L. van Waning.	Nederland.	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. schoener *Moostarie*, de heer A. Couteron, 23 Inlanders, en Z. M. troepen. — Met het stoomschip *Palembang*, de heeren van Asperen, van der Schriek, Wiederhold, Hoogendam, Zandvold, en Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. schip *Diligence*, mevrouw van Delden en fam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. Wachtschip Batavia; stoomschepen Madura, Samarang en roeikannoneerboot No. 14; de schepen Elbe, Sea Bird, Marij Ross, Graaf van Heiden Reinestein, Fathal Moebarak, Djoedool Moebarak, Cornelis Houtman en Alfulk; stoomschip Ambon; de barken Fatal Ma-ilo, Saijan Maskoor, Goansieu, Fathal Kair, Dina, Sara Eleonora, Madina, Johanna, Anna Paulowna, Fop Smit, Louisa Princes der Nederlanden, Hendrina, Fathool Barie, Agatha en Maria, Brederode, Kas Balhair, Java, Oosterling, Salma Banjarmaas, Cornelia; Clio, Krimpenerwaard, de Bijenkorf en Fanny Kirchner; de schoeners Hiatlie, Bientang Timor, Ardjoeno, Hing Thay, Hoksing, Esther Helena en Moosrarie en de kotter Riengit.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

29 Mei. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Banjoewangie; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Banjoewangie.

30 Mei. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

1 Junij. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

2 Junij. De Ned. Ind. schoener *Witch of the Wave*, gezagv. Oedeen, van Soerabaya.

4 Junij. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

5 Junij. Het Ned. Ind. schip *Djabir*, gezagv. Moehamat, van Bima over Probolingo.

VERTROKKEN.

29 Mei. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Ijjan, naar Bezoekie, de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

30 Mei. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya.

2 Junij. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya.

3 Junij. De Ned. Ind. kotter *Mad Mira*, gezagv. Maimin, naar Balie.

5 Junij. De Ned. Ind. stoomboot *Kraton*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Zonen te *Rotterdam* en bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.